דער משנה ביי ערלה, וואָס דער ענין פון ערלה איז אַ תיקון אויפן חטא עץ הדעת [11].

עס שטייט אין קבלה וחסידות [12], אַז דער חטא עץ הדעת האָט גורם געווען אַז קליפה זאָל ווערן אַ מנגד צו קדושה. אויך פאַרן חטא איז געווען די מציאות פון קליפות, אָבער דעמאָלט איז קליפה ניט געווען קיין מנגד צו קדושה, אדרבה [13], זי איז געווען ווי אַ קליפה (אַ שאָלעכץ) וואָס פאַרהיט און באַשיצט די פרוכט. נאָר דורך דעם חטא איז זי געוואָרן אַ מנגד.

אַז מען וועט דורכפירן די אויבנ־דערמאָנטע הוראה פון דעם דין בערלה — מען וועט אָפּן אַרויסברענגען דעם חיבור פון אידן מיטן אויבערשטן — דורך דעם ווערט נתתקן וואָס דער חטא עץ הדעת האָט גורם געווען — אידן וועלן ניט בלויז ניט פאַרלאָרן ווערן ח"ו צווישן די אומות העולם, נאָר אַדרבה, די אומות העולם וועלן דערהערן אַז זייער גאַנצע מציאות איז בכדי צו משמש זיין אידן — ווי ס'איז געווען פאַרן חטא, אַז „קליפה" האָט מגין געווען אויף דער „פרי" — וכמ"ש [14] „ועמדו זרים ורעו צאנכם", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

(משיחת יב תמוז תשי"ד)

אמור

א. מ'האָט שוין גערעדט פיל מאָל [1], אַז ספירת העומר איז אַ הכנה צו מתן תורה. וואָס דערפאַר איז גלייך ווי עס ווערן פאַרענדיקט די ניין און פערציק טעג פון ספירת העומר קומט דער יום־טוב שבועות — מתן תורה.

די שייכות פון ספירה מיט מתן תורה דריקט זיך אויס אויך אין דעם, וואָס ביידע, ספירה און מתן תורה, זיינען פאַרבונדן מיט יעדן אידן אלס אַ פּרט: אויף ספירת העומר זאָגט די גמרא [2] שתהא ספירה לכל אחד ואחד (אַז יעדער איד באַזונדער דאַרף ציילן ספירה. וואָס דערמיט איז ספירת העומר אַנדערש פון ספירת שמיטין ויובלות: ספירת שמיטין ויובלות איז דוקא דורך בית־דין — ס'איז איין ספירה פאַר אַלע אידן, אָבער ספירת העומר ציילט יעדער איד באַזונדער, פאַר זיך); און אַזוי איז אויך מתן תורה ניט בלויז פאַרן כלל ישראל, נאָר דער אויבערשטער זאָגט צו יעדן אידן באַזונדער [3] „אנכי ה' אלקיך" (לשון יחיד), יעדן אידן באַזונדער גיט דער אויבערשטער די תורה, ער זאָגט יעדן באַזונדער אַז ער זאָל לערנען און מקיים זיין אַלע תרי"ג מצוות [4]

---

11) ש"ך עה"ת הובא בלקו"ת קדושים (כט, א).

12) ראה של"ה בהקדמה בית ישראל (יח, ב). הצ"צ לתהלים (נה, יט. סק"י).

13) ראה סנה' (נט, ב) „שמש גדול".

14) ישעי' סא, ה. וראה ברכות לה, ב.

1) ראה גם לעיל פ' שמיני (ע' 976) ובהמצוין שם.

2) מנחות סה, ב. שו"ע אדמוה"ז ר"ס תפט. עיי"ש. וראה לקו"ש ח"ד פ' במדבר סעיף ג.

3) ראה רמב"ן שמות כ, ב. פסיקתא רבתי פכ"א, ו.

4) ראה אגה"ק סכ"ט. קו"א ד"ה להבין פרטי ההלכות. ועוד.

און גיט אים ביחוד כוח (אלקיך)[5] אויף דעם.

ב. דערמיט איז מבאר דער אַלטער רבי אין לקו״ת[6]) דעם לשון הפסוק: „תספרו חמישים יום״, הגם אַז מען ציילט דאָך נאָר ניין און פערציק טעג, ווייל דורך דעם ציילן די ניין און פערציק טעג — וואָס דורך דעם איז מען ממשיך די מ״ט שערי בינה — ווערט אויפן פופציקסטן טאָג נמשך דער שער החמישים — דער ענין פון מתן תורה[7]).

די מ״ט שערי בינה ווערן נמשך דורך דער עבודה פון ספירת העומר — דורך יעדן מאָל ציילן ווערט נמשך אַ שער (דעריבער איז דער לשון פון ספירת העומר: יום אחד, שני ימים, שלשה ימים וכו׳ — אַ מספר וואָס נעמט אין זיך אַריין אויך די פריערדיקע טעג, און ניט קיין מספר סידורי פון יעדן צוקומענדיקן טאָג באַזונדער: יום שני, יום שלישי וכו׳ — ווייל יעדן טאָג, מיט יעדן מאָל ציילן ספירה, קומט צו די המשכה פון נאָך אַ שער: דעם ערשטן טאָג איז מען ממשיך איין שער, דעם צווייטן טאָג — האָט מען צוויי שערים, דעם דריטן טאָג — דריי א. אַ. וו.). דעם שער הנו״ן אָבער קען מען דורך עבודה ניט ממשיך זיין, ווייל ס׳איז אַזאַ בחינה וואוהין עבודת הנבראים דערלאַנגט ניט. פונדעסטוועגן, נאָך דעם וואָס מען איז ממשיך די מ״ט שערים דורכן ציילן ניין און פערציק טעג, ווערט דורך דעם אויפן פופציקסטן טאָג געגעבן מלמעלה דער שער הנו״ן, בדרך אתערותא דלעילא. און דאָס מיינט „תספרו חמישים יום״, אויך דער שער הנו״ן — ווייל ער ווערט טאַקע געגעבן אָבער נאָר נאָך דער ספירה פון די „שבע שבתות תמימות״[8]).

ג. כאָטש אַז דער שער הנו״ן, וואָס ווערט נמשך אין יום החמישים לעומר, איז פאַרבונדן מיט מתן תורה, פונדעסטוועגן זאָגט דער אַלטער רבי אין שו״ע[9]) להלכה, אַז דאָס וואָס מיר זאָגן אין שבועות „זמן מתן תורתינו״, איז עס ווייל לויט אונזער איצטיקן חשבון פון קביעות החדשים פאַלט אויס שבועות אַלע מאָל בששה בסיון, און דעם זעקסטן טאָג פון

5) ראה שו״ע או״ח ס״ה.

6) במדבר י, ד. שה״ש לה, ג.

7) כי ע״י שעה״נ נמשך בחי׳ אנכי (מי שאנכי) כמבואר בלקו״ת שם. שייכות יום החמישים לעומר למ״ת (אף שעצרת פעמים בה׳ כו׳ (ר״ה ו, ב)), מרומז (ככל הענינים שבפנימיות התורה) גם בגליא דתורה: עצרת יום שניתנה בו תורה (פסחים סח, ב. ועד״ז בירוש׳ ר״ה פ״ד ה״ח). וכמו שהוכיח בדברי נחמי׳ השלמת שו״ע אדמוה״ז סי׳ תקפא בקו״א. (אלא שבאיזה פרטים מוכח בשו״ע אדמוה״ז דלא כהדברי נחמי׳, כדלהלן בהערה 10, 12).

8) עוד יש לפרש (ועפי״ז תומתק פשטות לשון הכתוב תספרו חמשים יום, שמשמעותו שעבודת הספירה קאי גם על שער החמשים) — כי כמה בחינות בשער החמשים ואותה הבחינה שהיא למעלה מהשגת אדם זה ואצלו היא בחי׳ שער החמישים, לגבי אדם נעלה יותר, היא בכלל המ״ט שערים, ושער הנו״ן שלו היא בחינה נעלית יותר. ובהיות שהאדם צריך תמיד להעלות בעבודתו, נצטוינו „תספרו חמישים יום״, שגמר ספירת המ״ט שערים שבערכו יפעול עליו שיתחיל לספור מ״ט שערים נעלים יותר, אותה הבחינה שהיתה אצלו בגדר שער הנו״ן שלמעלה מהשגה, עכשיו תהי׳ אצלו בגדר ספירה. (משיחת ש״פ בחוקותי תשכ״ב, ע״פ תורת הבעש״ט — בתולדות פ׳ דברים).

9) סתצ״ד, ס״א.

סיון איז געווען מתן תורה[10]. אָבער ווען בית דין פלעגט מקדש זיין דעם חודש על־פי הראי׳ דורך עדים, האָט חג השבועות — דער יום החמישים לעומר — געקענט אויסקומען אויך דעם פינפטן טאָג אין סיון (ווען לויט קידוש על־פי הראי׳ זיינען די חדשים ניסן און איר בײדע געווען מלאים) אָדער דעם זיבעטן טאָג אין סיון (ווען ניסן און איר זיינען בײדע געווען חסרים)[11]. דעמאָלט, איז כאָטש אַז ביום החמישים לעומר מאַכט מען יום־טוב שבועות (ווייל, ווי ער זאָגט אין דער סדרה, איז יום טוב שבועות ניט אָפּהענגיק אין דעם טאָג פון מתן תורה נאָר אין דעם יום החמישים לעומר), ווײבאַלד אָבער ס׳איז ניט בששה בסיון, זאָגט מען ניט „זמן מתן תורתינו״[12].

דערפון זעט מען, אַז אין מתן תורה זיינען דאָ צוויי ענינים: אין ענין אין מתן תורה איז פאַרבונדן מיטן יום החמישים לעומר, וואָס אין דעם טאָג ווערט נמשך דער שער הנו״ן. אַ צווייטער ענין אין מתן תורה איז פאַרבונדן מיטן טאָג פון ששה בסיון[13], און דוקא צוליב דעם ענין זאָגט מען „זמן מתן תורתינו״.

דער חילוק בעבודה צווישן די צוויי ענינים איז: דער ענין אין מתן תורה וואָס איז פאַרבונדן מיט יום החמישים לעומר קומט נאָך דער הקדמה פון עבודת האדם, זיין עבודה איז ניט גענוג צו ממשיך זיין די המשכה פון שער החמישים, און זי קומט מלמעלה בדרך אתערותא דלעי־לא, אָבער דאָך ווערט זי נמשך דוקא נאָך דער שלימות פון עבודת האדם[14], נאָך דעם ווי ער פאַר־ענדיקט די עבודה פון מ״ט ימי הספירה ווערט ער אַ כלי צו אָט דער המשכה פון מתן תורה. אָבער דער ענין אין מתן תורה וואָס איז פאַרבונדן מיט יום הששה בסיון, איז בכלל ניט אָפּהענגיק פון דעם אָדם מיט זיין עבודה. דאָס איז אַזאַ נתינה וואָס האָט צו טאָן נאָר מיט תורה, און מצד תורה איז איר זמן ביום הששי — בששה בסיון[15].

ד. די צוויי ענינים אין מתן תורה — פון יום החמישים לעומר און פון יום הששי בסיון — קענען קו־מען אין באַזונדערע זמנים. ניט נאָר בזמן שהיו מקדשים החודש על־פי

10) דהלכה כרבנן. ודלא כמ״ש בדברי נחמי׳ שם. (ומה שהוכיח שם ממ״ש בסימן ת״ל שישראל יצאו ממצרים בה׳ בשבת, הרי רבינו הזקן בסימן תצד כתב להדיא, שגם לדעת רבנן היתה יצי״מ בה׳ בשבת, וניסן ואייר דשנה ההיא היו שניהם מלאים. (ועיין במחה״ש (סימן תצד) שהוכיח מלשון הש״ס: „הא מני ר״י היא״ (ולא אמר אלא), שהברייתא שיצי״מ הי׳ בה׳ בשבת אתיא גם לרבנן)).

11) ר״ה ו, ב.

12) ודלא כמ״ש בדברי נחמי׳ שם, שגם כשחל עצרת בה׳ בסיון אומרים „זמן מ״ת״ מצד המשכת שעה״נ. ומה שביאר שם דאף שמ״ת בפעם הראשונה הי׳ ביום הנ״א לעומר מ״מ הזמן דמ״ת בכל שנה הוא ביום הנ׳ דוקא, לפי שגם אז ראוי׳ היתה ליגתן ביום הנ׳ אלא שמצד איזה טעם ניתנה בפועל ביום הנ״א — צע״ק, שהרי כל הענינים חוזרים וניעורים בכל שנה, וא״כ, בכל שנה מתעוררים ב׳ הענינים, ראוי לינתן התורה ומ״ת בפועל, כל אחד, באותו הזמן שהי׳ בפעם הראשונה.

13) וכדרשת רז״ל (ע״ז ג, א) עה״פ יום הששי.

14) ולפי אופן השלימות כדלעיל הערה 8.

15) ולכן אמירת „זמן מ״ת״ הוא בששה בסיון דוקא, כי ענין יום החמישים לעומר אינו הזמן דמתן (בלי כל שייכות להמשכה) תורה (מצד ענינה), כי אם, מצד האדם ועבודתו.

הראי', וואס דאן האט שבועות (דער יום החמישים לעומר) געקענט אויס־פאלן בחמישי בסיון אדער בשביעי בסיון, נאר אפילו איצט [16]), ווען ניסן איז אלעמאל מלא און אייר חסר, קען ביי א יחיד געמאלט זיין אז די צוויי ענינים זאלן נמשך ווערן אין צוויי פארשידענע זמנים:

ס'איז ידוע אז צוליב דעם וואס די ערד איז א כדור [16*]) (ווי א קוגל), און די זון (וואס לויט איר גאנג ווערן באשטימט די טעג) קרייזט ארום דעם כדור הארץ, מוז זיין א געוויי־סער קו (ליניע) אויף דער ערד („קו התאריך"), וואס דארטן טיילן זיך פאנאנדער די טעג, און דער ארט פון איין זייט קו איז אפגערוקט אין צייט מיט א (קארגן) מעת־לעת פון דעם ארט אויפן צווייטן זייט פון דעם קו. במילא ווען עמעצער גייט אריבער אט־דעם קו, וועט ער אי־בערשפרינגען א „טאג" (נאך זונטיק וועט קומען דינסטיק וההדומה), אים וועט אויספעלן א מעת־לעת — אויב ער גייט פון מזרח צו מערב, אדער אים וועט צוקומען א מעת־לעת (א זונטיק נאך א זונטיק) — אויב ער גייט פון מערב צו מזרח, קעגן דעם גאנג פון דער זון.

ווען איינער פארט אריבער דעם פלאץ (קו התאריך) אין מיטן פון די ספירה־טעג, איז וויבאלד אז די מצוה פון ספירת העומר ליגט אויף יעדן יחיד באזונדער, דארף ער ציילן זיין ספירה, לויט דעם חשבון פון זיינע טעג, וואס איז דאך ניט אפהענגיק פון דער ספירה וואס ווערט געציילט דורך עמיצן אנדערש, אויף דעם זייט פון קו התאריך וואו ער איז געקומען. לדוגמא: פסח שחל בשבת און איינער פארט פון מזרח צו מערב און מאנטיק נאך דעם ציילן דעם צווייטן טאג פון ספירה איז ער אריבערגעפארן דעם קו (וואס דארט איז — דינס־טיק), איז בשעת עס קומט די נעקסטע נאכט דארף ער ציילן די ספירה וואס קומט נאך זיין צווייטער ספירה — ד. ה. די דריטע ספירה, כאטש אז אלע, וועלכע געפינען זיך אין דעם ארט וואו ער איז געקומען זיינע דעם אנהויב פון די ימי הספירה, ציילן שוין דעמאלט (מיטוואך) די פערטע ספירה; און אזוי אויך — אויב ער איז אריבערגעפארן דעם קו פון מערב צו מזרח, דארף ער ציילן די דריטע ספירה, כאטש אז אלע אין יענעם ארט האלטן ערשט ביי דער צווייטער ספירה.

ווייל, ווי געזאגט פריער, ספירת העומר איז ניט קיין מצוה אויף דעם כלל אידן, נאר ס'איז א מצוה אויף יעדן יחיד באזונדער, צו ציילן זיינע טעג, וויפל טעג עס זיינען ביי אים אדורך פון זיין אנהויב ספירת עומר [17]).

בנוגע שבת און אנדערע ימים־טו־בים דארף דער יחיד זיי אפהיטן לויטן חשבון פון די תושבים וואס געפי־נען זיך אין יענעם ארט. ס'איז ניט קובע צי ביי אים, אריבערגייענדיק דעם קו, איז דער זיבעטער טאג

16) ובכ"ז הל' בכ"מ דזהו רק בזמן שהיו מקדשין ע"פ הראי', כי אז הי' כן בכל ישראל (ולא רק ביחיד).

*16) ירושלמי (ע"ז ג, א — הובא בתוד"ה כדור — ע"ז מא, א). במדב"ר יג, יד. זח"ג י, א.

17) ועפ"ז יומתק מה שבזהר (ח"ג צז, ב) מבאר דספה"ע הוא הענין דוספרה לה שבעת גו'. וראה ג"כ תוד"ה וספרה (כתובות עב, א).

דער זעלבער ווי ביי די אינוואוינער פון ארט, ווייל די קביעות פון שבת איז ניט איבערגעגעבן געווארן צו יעדן יחיד באזונדער [18]; דאס זעלבע איז בנוגע יום־טוב, וואס הענגט אפ אן קביעות החודש וועלכע איז באַשטימט דורך איין בית דין פאר אלע אידן און (בזמן הזה) דורך זייער חשבון. (און אזוי איז עס אויך בנוגע ר״ה, יו״כ). אנדערש איז עס אבער ביי ספירת העומר, וואס דארף זיין „לכל אחד ואחד״, איז וויבאלד אז די מצוה פון ספירה איז פאר יעדן יחיד באזונדער, איז דאך מובן, אז אויך אין דעם חשבון פון ספירה איז ער ניט אפהענגיק פון דעם חשבון פון א צווייטן, ווארום די מצוה איז — ער זאל ציילן די טעג וואס זיינען אדורך ביי אים [19].

ה. ווי געזאגט בכתוב, איז דער יום־טוב שבועות ניט פארבונדן מיט א געוויסן טאג פון חודש, נאר מיטן חשבון פון ספירת העומר — דער פופציקסטער טאג פון עומר איז שבועות, און דערפאר האט טאקע אמאל, בזמן שהיו מקדשים החודש על־פי הראי׳, געקענט אויספאלן שבועות בה׳ בסיון, בו׳ בסיון, אדער בז׳ בסיון.

אט די שייכות פון שבועות צו ספירת העומר מיינט ניט אז דער עצם יום־טוב שבועות ווערט אויפגעטאן דורך דער ספירה — אז די ניין און פערציק טעג, וועלכע מען ציילט בפועל, אדער מען איז זיי מחויב צו ציילן, זיי טוען אויף אז דער טאג וואס נאך זיי זאל זיין יום־טוב — ווארום מיר זעען דאך, אז אויך די וואס האבן ניט דעם (חיוב פון) צו ציילן (ווי קטנים, וואס זייינען געווארן בני מצוה בימי הספירה, אדער גרים וואס האבן זיך מגייר געווען בימי הספירה), איז ביי זיי מדאורייתא יום־טוב שבועות בעת עס קומט דער פופציקסטער טאג פון צווייטן טאג פסח. (ועוד — ס׳איז פאראן דיעות, און אזוי איז די הלכה [20], אז בזמן הזה איז די מצוה פון ספירת העומר בלויז דרבנן, און יום־טוב שבועות איז דאך דאורייתא): מצד וואס ווערט ביי זיי געשאפן דער יום־טוב שבועות, וויבאלד אז ביי זיי איז דאך ניט געווען דער ענין פון די מ״ט ימי הספירה?

— מען קען ניט זאגן, אז די ספירה פון כלל ישראל שאפט אויך ביי זיי דעם יום טוב, ווייל זיי גייען נאך נאכן כלל — ווארום מיר געפינען ניט אזא מציאות ווי „ספירה (העומר) פון כלל ישראל״, ווי געזאגט פריער, די מציאות איז — יעדער איד ציילט ספירה פאר זיך אליין —

איז פארשטאנדיק, אז דער יום־טוב שבועות ווערט ניט געשאפן דורך ספירה. ס׳איז נאר, וואס דער זמן פון דעם יום־טוב האט די תורה

---

18) חוץ מההולך במדבר ואינו יודע כו׳ (שבת סט, ב), כי אז אין אצלו (בידיעתו) קביעת שבת דהכלל.

19) ואין לומר, שאף שחיוב הספירה הוא על כל אחד ואחד, מ״מ החיוב דכל אחד הוא לספור את הספירה שבמקום ההוא, שהרי אדרבה — לא מצינו מציאות הספירה לולא המצוה שנצטוו, והציווי הוא לכל או״א, ואין מציאות להספירה מבלעדי המצוה. (ועוד הוכחה — שאם נאמר שההולך דרך קו התאריך ממזרח למערב, דינו שצריך לדלג ספירה אחת, ה״ז דין — שבדוקא לא יהיו ז׳ שבתות שלו תמימות. וההולך ממערב למזרח — (לקס״ד זו) יברך ויספור היום שני ימים לעומר ובלילה שלאחרי זה — נ״ב היום שני ימים לעומר).

20) שו״ע אדמוה״ז סימן תפט סעיף ב.

קובע געווען אין יום החמישים לעו־מר, ד. ה. אַז די ימי הספירה ווייזן בלויז אָן, זיינען מברר דעם זמן פון שבועות: אַז דער טאָג וואָס נאָך זיי איז יום־טוב. און דער ענין פון ימי הספירה, (ווי אַן אָנווייזונג און בירור), איז שייך צו יעדן איינעם: ווען ער שטייט אין אַ טאָג וואָס אויב ער וואָלט געווען מחויב בספירה וואָלט ער פאַר דעם טאָג אָנגעציילט ניין און פערציק טעג איז דאָס אַ בירור אַז דער טאָג איז שבועות.

ובמילא, ווען ביי איינעם ווערן פאַר־ענדיקט די מ"ט ימי הספירה פריער אָדער שפּעטער ווי ביי אַנדערע, זיי־נען די ימי הספירה וואָס זיינען דורכגעגאַנגען ביי אים מברר אַז ער דאַרף פּראַווען דעם יום־טוב שבו־עות, אין דעם טאָג וואָס קומט גלייך נאָך זיינע ימי הספירה [21] (מ'קען ניט זאָגן, אַז כאָטש לגבי ספירה האָט ער זיך זיין אייגענעם חשבון זאָל ער אָבער לגבי שבועות נאָכגיין נאָכן כלל — ווייל די איינציקע קביעות און סימן ווען איז שבועות — איז אַז דאָס איז דער פופציקסטער טאָג פון ימי הספירה, אַן ענין וואָס האָט גאָרניט צו טאָן מיטן כלל, נאָר מיט יעדן יחיד באַזונדער [22]).

דאָס אַלץ איז בנוגע דעם יום־טוב שבועות, וואָס זיין זמן האָט די תורה ניט באַשטימט אין אַ געוויסן טאָג פון חודש, נאָר ער איז אָפּהענגיק אין די ניין און פערציק טעג פון ספירת העומר. מה־שאין־כן בנוגע זאָגן „זמן מתן תורתינו", וואָס דאָס איז פאַרבונדן מיט ששה בסיון, — כנ"ל, פון אַלטן רבי'ן — איז כאָטש אַז ער פּראַוועט טאַקע דעם יום־טוב שבועות פריער מיט אַ טאָג אָדער שפּעטער מיט אַ טאָג, וויבאַלד אָבער ס'איז ניט ששה בסיון, קען ער ניט זאָגן „זמן מתן תורתינו". און אַפילו אויב ער איז דורכגעפאָרן דעם קו התאריך נאָך ראש־חודש סיון (ובמילא איז דער יום החמישים לעו־מר ביי אים דער זעקסטער טאָג זינט פון זיין ראש החדש), פונדעסטוועגן קען ער ניט זאָגן „זמן מתן תורתינו", ווייל בנוגע קביעות ימי החודש געפי־נען מיר ניט קיין חילוק פון קביעות יום הראש חודש, וואָס איז ניט געגעבן געוואָרן צום חשבון הפרטי פון יעדן איינעם, כנ"ל.

ו. פון דעם אַלעם קומט אַרויס דער דין:

בעת איינער איז אַריבערגעפאָרן דעם קו התאריך אויפן וועג פון מערב צו מזרח, איז דער פינפטער טאָג אין סיון ביי אים דער פופציקסטער טאָג פון ספירה — יום־טוב שבועות, בנוגע אַלע דינים (אַ חוץ וואָס „זמן מתן תורתינו" קען ער ניט זאָגן). און ששה בסיון איז ביי אים יום־טוב שני של גליות (אויב ער איז אַ בן חוץ־לאָרץ).

און אַזוי אויך ווען איינער איז אַריבערגעפאָרן דעם קו התאריך אין

---

21) ואין לומר שחסר ב„תמימות", לפי שלא היו אצלו מ"ט פעמים כד שעות, שהרי פשוט שימי הספירה אינם תלויים בכד שעות (שלכן בהולך ממערב למזרח (ולא עבר דרך קו התאריך), מיד בשקיעת החמה דה' בסיון, הוא יו"ט אצלו, אף שלא עברו עדיין מ"ט פעמים כד שעות), כ"א בשקיעת החמה דיום המ"ט.

22) ומובן שאין סתירה לזה מהא דמספה"ע דהיחיד — משתלשלים גם עניני הצבור (וכמו — קרבנות הצבור דהח"ש).

דוגמא לדבר: כמה גדרים בדיני ממונות (או — נפשות), אף שלאחר זה מסתעפים מהם דיני נפשות — (ממונות).

דער פאַרקערטער ריכטונג, פון מזרח צו מערב, איז שביעי בסיון ביי אים יום־טוב שבועות, און שמיני בסיון איז ביי אים (אויב ער איז אַ בן חוץ־לאָרץ) — יום־טוב שני של גליות.

ז. דער ביאור דערפון אין עבודת האדם:

די עבודה פון ספירת העומר איז בירור המדות, וואָס דערפאַר ציילט מען ספירה ניין און פערציק טעג, „שבע שבתות תמימות", צו מברר זיין די זיבן מדות, וואָס יעדער מדה איז כלול פון אַלע זיבן, און מאַכן זיי תמימות. בשעת אַ איד פאַרענדיקט זיין עבודה אין בירור המדות גיט מען אים מלמעלה דעם ענין פון תורה, וואָס קומט נאָך די מ"ט ימי הספירה. ס'איז ניט קובע פאַר אים וואָס עס טוט זיך מיט אַנדערע: האָט ער פאַרענדיקט צו מברר זיין זיינע מדות, גיט מען אים גלייך (שער הנו"ן) די תורה — כאָטש אַז אַנדערע זיינען נאָך דערצו ניט גרייט; האָט ער נאָך ניט מברר געווען זיינע מדות, דאַרף ער נאָך וואַרטן ביז ער וועט פאַרענדיקן מברר זיין זיינע מדות — כאָטש אַז אַנדערע באַקומען די תורה.

דאָס איז אָבער נאָר בנוגע דעם טייל פון מתן תורה וואָס קומט נאָך דער עבודת האדם. אָבער דער ענין אין מתן תורה וואָס איז ניט פאַר־בונדן מיט עבודת האדם, וואָס איז לגמרי העכער פון דעם, וואָס אין דעם איז ניט נוגע זיין עבודה אין בירור המדות — האָט זיך זיין זמן פאַר אַלעמען גלייך — ששי בסיון [23].

(משיחות חג השבועות תשי"ז ותשכ"א)

---

23) כי החידוש דמ"ת הוא חיבור עליונים ותחתונים (שמו"ר פי"ב, ג). ובעבודת האדם הוא החיבור דקבלת עול שמצד עצם הנשמה — עליונים, שיומשך ויורגש בהכחות פנימיים (שכל וכו') — תחתונים (כמבואר לעיל ס' יתרו וס' משפטים). ולזאת, במ"ת — ב' בחינות: א) מה שנוגע לעצם הנשמה, שגילוי עצם הנשמה בכל אחד הוא ע"י שכולל עצמו עם הזולת ויוצא מגדר יחיד (ראה תניא פל"ב), ולכן בחינה זו דמ"ת היא דוקא לכלל ישראל, (שלכן במ"ת (שהיתה בששי בסיון) הוצרך להיות (א) הכלל בשלימותו, ששים רבוא דוקא (מכילתא שמות יט, א. יל"ש רמז רפ). (ב) ההכנה ד„ויחן (לשון יחיד) שם ישראל, כאיש אחד בלב אחד" (מכילתא הובא בפירש"י שמות יט, ב)). ב) מה שנוגע לכחות פנימיים. ובחינה זו דמ"ת היא לכל אחד ואחד, לפי אופן עבודתו. וראה גם לקו"ש ח"ד פ' במדבר סעיף ו' ואילך.

ל"ג בעומר

א. ס'איז ידוע1) דער טעם פון דער שמחה2) אין ל"ג בעומר3), ווייל אין דעם טאָג איז געווען די הסתלקות פון רשב"י און בשעת ההסתלקות ווערט גבלל און עולה למעלת די גאַנצע עבודה און עמל וואָס דער מענטש האָט געהאָרעוועט אין תורה און מצוות זיין גאַנצן לעבן4).

דערפאַר איז דער רשב"י בשעת זיין הסתלקות, ווען ער איז נתעלה געוואָרן בעילוי גדול ביותר, האָט ער דאַן געזאָגט5): „בחד קטירא אתקטרנא בי' אחידא בי' להטא" — ער האָט זיך פאַרבונדן אין אַ התקשרות נצחית מיטן אויבערשטן חיי החיים. און דערפאַר ווען ער האָט דאַן געזאָגט דעם פסוק6) „כי שם צוה ה' וגו'", „לא סיים בוצינא קדישא למימר חיים"7) — ער האָט זיך פאַרבונדן ביחוד נצחי מיט בחינת „חיים".

און ווייל די עלי' פון יום ההסתלקות איז „נזכרים ונעשים" — זי ווערט איבערגע'חזר'ט יעדן יאָר אין זעלבן טאָג, דעריבער איז יעדער יאָר דער טאָג פון ל"ג בעומר אַ יום שמחה.

ב. עס שטייט אין ירושלמי8), אַז ווען ר' עקיבא האָט מסמיך געווען זיינע תלמידים ר' מאיר און ר'

---

1) כמה טעמים*) נאמרו בשמחת ל"ג בעומר וחגיגתו, ואנו אין לנו אלא האמור בכתהאריז"ל ומובא בדא"ח**) אשר יום זה הוא יום הסתלקותו של רבי שמעון בן יוחאי — הילולא דרבי שמעון***). (ממכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א, פסח שני ה'תשי"א).

2) במשנת חסידים מס' אייר פ"א מ"ו: ביום ל"ג בעומר.. מצוה לשמוח שמחת רשב"י. והמ"ח לא העתיק רק דברי האריז"ל (דברי אדמו"ר הזקן — הובאו בפס"ד לאדמו"ר הצ"צ ליו"ד סקס"ו). וראה פע"ח שער ספה"ע פ"ז. ולהעיר שעפ"ז מפורש ג"כ ענין השמחה (ולא רק מניעת אבלות) וטעמה „שמחת רשב"י" (עיין זח"ג רפז, ב. רצא, סע"א). ומזה מענה להשקו"ט בזה בשו"ת חת"ס חיו"ד סרל"ג. שו"ת שם ארי' חאו"ח סי"ד ועוד. וראה ג"כ נ"כ שו"ע או"ח סתצ"ג.

3) צ"ע מה שבכ"מ — וגם בדא"ח — מובא ל"ג בעומר, אף שהנוסח של רבינו הזקן בסידורו — וכן מנהגנו — לומר לעומר. וכן הוא בסידור (כתב יד) שהתפלל בו הבעש"ט (והוא סי' האריז"ל. וכן הוא בר"ן סוף פסחים. שו"ת הרשב"א סקכ"ו. תניא ס"נ. כל בו סנ"ח. שלי"ה. שע"ת. זהק יעקב. ועוד). ראה לקו"ש ח"ז ע' 337. חי"ז ע' 511.

4) ראה ג"כ אגה"ק סכ"ז.

5) לשון זה מובא בכ"מ בדא"ח, ולע"ע מצאתיו באד"ז (זח"ג רפח, א): פתח ר"ש ואמר כו' בחד קטירא איתקטרנא בי' בקוב"ה כו'. ושם (רצב, א): נשמתי בי' אחידא בי' להטא. — וראה ד"ה ויכולו השמים תרס"ו.

6) תהלים קלג, ג.

7) זח"ג רצו, ב.

8) סנהדרין פ"א, ה"ב.

*) משנת חסידים מסכת אייר וסיון. פר"ח לאו"ח סתצ"ג. מראות עין לחחיד"א שם בלקוטים. שו"ת שם ארי' חאו"ח סי"ד. שדי חמד אס"ד מע' א"י ס"ו. פאת השדה שם.

**) פע"ח שער ספה"ע פ"ז. דרוש מכ"ק רבינו הזקן (הוזכר בשו"ת דברי נחמי' חאו"ח סל"ד ס"ז). סידור שער חל"ג בעומר. ובלשון הדברי נחמי' (שם): כבר נתפרסם בכל העולם מכמה דורות ענין הילולא דרשב"י בל"ג בעומר.

***) זח"ג רצו, ב. ועיי"ג זח"א ריח, א. — ומה שהקשו דהא אדרבא בהסתלקותן של צדיקים מתענין, י"ל — ע"פ נגלה — דשאני ל"ג בעומר דרשב"י צוה לשמוח בו (עיין בפע"ח שם) ועפמש"כ במהרי"ו (הובא בש"ך יו"ד ססי' שמ"ד סק"ס) הדין דשומעין לו. ואכמ"ל.